

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๕๗

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๕๖

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๕) ประกอบมาตรา ๑๐๒ (๖) หรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ส่งคำร้องของนายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ รวม ๑๓๔ คน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๐ ผู้ถูกร้องได้สมัครเข้ารับราชการที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยกระทรวงกลาโหมได้มีคำสั่ง ที่ ๗๒๐/๒๕๓๐ เรื่องบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๐ บรรจุผู้ถูกร้องเข้ารับราชการเป็นข้าราชการกลาโหมพลเรือนชั้นสัญญาบัตร ตำแหน่งรักษาราชการอาจารย์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รรก.อ.ส่วนการศึกษา รร.จปร.) และมีคำสั่ง ที่ ๓๓๕ / ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๑ แต่งตั้งผู้ถูกร้องเป็นนายทหารสัญญาบัตร

- ๒ -

ยศว่าที่ร้อยตรีในเวลาต่อมา หลังจากนั้นผู้ถูกร้องได้ลาออกจากราชการเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ต่อมากระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้ารับราชการของผู้ถูกร้อง ซึ่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องเมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง รรก.อจ. ส่วนการศึกษา รร.จปร. ได้ใช้เอกสารใบสำคัญ สด.๕ ฉบับลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๑ ซึ่งเป็นใบแทนฉบับที่ชำรุดสูญหาย อันเป็นเอกสารที่มีสาระสำคัญเป็นเท็จ (ถือว่าเป็นเอกสารเท็จ) ไปประกอบการขึ้นทะเบียนกองประจำการ จนทำให้เจ้าหน้าที่สัสดีผิดหลงออกใบสำคัญ สด.๓ ขึ้นทะเบียนกองประจำการให้กับผู้ถูกร้อง ถือเป็นการกระทำที่ละเมิดศีลธรรม จริยธรรม และแบบธรรมเนียมทหารของนายทหารสัญญาบัตร และเป็นการกระทำที่ไม่สุจริตเพื่อประโยชน์แห่งตน รวมทั้งเป็นการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ อันเป็นความผิดวินัยทหารอย่างร้ายแรง ซึ่งต่อมากระทรวงกลาโหมได้มีคำสั่ง ที่ ๑๑๖๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ปลดผู้ถูกร้องออกจากราชการ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๐ และมีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ ให้เพิกถอนคำสั่ง ที่ ๗๒๐/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๐ และคำสั่ง ที่ ๓๓๕ /๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๑

ผู้ร้องเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกร้องเคยถูกปลดออกจากราชการ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๒ (๖) ขณะเดียวกันก็ทำให้สมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๕)

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐๖ (๕) และมาตรา ๑๐๒ (๖) หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๑๕ (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ

เพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่” มาตรา ๑๐๒ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ” และมาตรา ๑๐๖ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ ... (๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวม ๑๓๔ คน ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องต่อผู้ร้องว่าสมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๕) ประกอบมาตรา ๑๐๒ (๖) และผู้ร้องส่งคำร้องดังกล่าวมายังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัย กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐๖ (๕) และมาตรา ๑๐๒ (๖) และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ขั้นตอนการบรรจุผู้ถูกร้องเข้ารับราชการทหารและการขอพระราชทานชั้นยศให้กับผู้ถูกร้อง กระทรวงกลาโหม ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารและความถูกต้องครบถ้วนแล้ว การสอบสวนและคำสั่งอันเป็นมูลเหตุในการร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการสอบสวนและคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีเจตนาถั่นแถ้งผู้ถูกร้อง โดยคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๑๖๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ปลดผู้ถูกร้องออกจากราชการนั้นขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ที่มุ่งหมายให้เฉพาะทหารกองประจำการ และทหารประจำการเท่านั้นที่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ส่วนทหารกองเกินและทหารกองหนุน ซึ่งเป็นทหารที่ไม่ได้รับราชการทหาร และมีที่อยู่ประจำหน่วยทหารไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายดังกล่าว นอกจากนี้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติมาตราใดให้อำนาจผู้บังคับบัญชาลงโทษทหารนอกราชการ ทหารกองหนุน หรือทหารกองเกิน เว้นแต่ทหารเหล่านั้นจะอยู่ในระหว่างเรียกพลเพื่อตรวจสอบหรือฝึกวิชาทหารหรือทดลองความพร้อมเพื่อระดมพล ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นแนวทางและประเพณีปฏิบัติที่กองทัพไทยถือปฏิบัติโดยตลอด เมื่อผู้ถูกร้อง

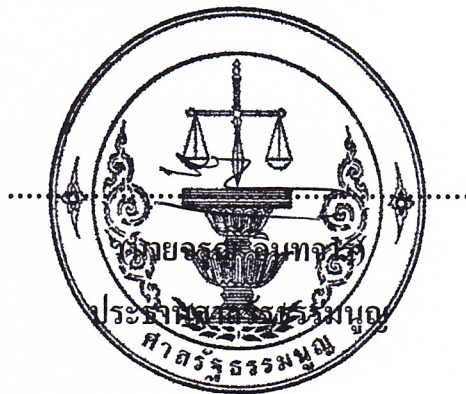
- ๔ -

เป็นนายทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด พ้นจากทหารประจำการและมีได้อยู่ประจำหน่วยทหาร ตั้งแต่ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๒ แล้ว ผู้ถูกร้องจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยผู้ถูกร้องได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง กระทรวงกลาโหม ที่ ๑๑๖๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้ว ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและคำชี้แจง แก่ข้อกล่าวหาที่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนว่า คำสั่งปลดผู้ถูกร้องออกจากราชการ ตามคำสั่ง กระทรวงกลาโหม ที่ ๑๑๖๓/๒๕๕๕ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ จึงมีคำสั่งให้เลื่อน การพิจารณาคดีออกไปเพื่อรอคำชี้ขาดตัดสินของศาลอื่นในประเด็นเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย ของคำสั่งดังกล่าว

ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกายกยบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ทำให้สมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๑) กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์ที่จะพิจารณาคดีนี้ต่อไป ตามข้อกำหนด ศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

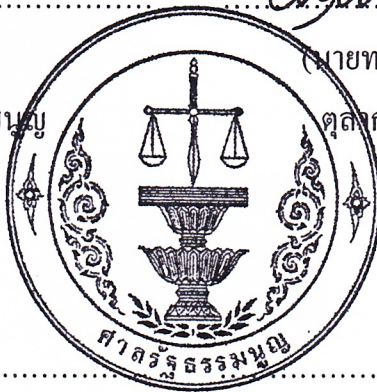
(คำสั่งที่ ๑๘/๒๕๕๗)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เฮศอูร์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ